

Guiding Cities

PLANTILLA PER LA RECOPIACIÓ DE PRACTIQUES D'ORIENTACIÓ I L'ABANDONAMENT ESCOLAR¹

SOBRE ELS AUTORS D'AQUEST ARTICLE / DOCUMENT	Carme Rabadán Ruiz Psicòloga Clínica y Orientadora Educativa (mrabada3@xtec.cat) Directora del Institut el Castell (Esparreguera)
* Nom i cognoms	Fernando Rubio García Profesor de Lengua y Literatura Castellana (frubio12@xtec.cat) Coordinador Pedagógico del Insitut el Castell (Esparreguera)
	Laura Calamonte Chamorro Orientadora Educativa Institut El Castell (Esparreguera) (lcalamon@xtec.cat)
	Judit Núñez Cerdán Jefa del Departamento de Orientación del Insitut el Castell (Esparreguera) (jnunez6@xtec.cat)
* Institució	Institut El Castell, Esparreguera, Barcelona.
* Correu electrònic	ieselcastell@xtec.cat
*Títol del projecte/ pràctica	L'orientació a l'institut. Tutoria, acompanyament i continuïtat dels estudis
* Projecte finançat per:	Institut El Castell
* Nom del promotor i país:	Institut El Castell (Esparraguera – Barcelona)
Soci (s), nom i país (si procedeix):	Ajuntament d'Esparraguera (Projecte Tu hi ets)
* Tipus de proveïdor	Públic ☒ Privat ☐ Públic/Privat ☐
* Àrea i nivell d'implementació	Urbà ☒ Rural ☐ Local X/Regional_/Estatl_/UE_
* Context i motivació del projecte - antecedents legislatius / obligacions, política institucional, estructures institucionals (de 500 - 1.000 caràcters)	L'Institut, té en l'actualitat 4 línies d'ESO i 2 de Batxillerat. Va entrar en funcionament el curs 1996-1997, coincidint amb el procés d'implantació de la LOGSE. Degut a diverses circumstàncies que s'han agreujat coincidint amb la crisi econòmica, l'índex d'alumnat amb NEE, ha anat augmentant de manera molt significativa al nostre centre els darrers cursos. L'abandonament escolar a l'ESO és un altre dels factors que havia crescut degut a l'augment de dificultats en l'alumnat i les famílies, el que constitueix un greu factor de risc en la situació socio-econòmica actual. El fet que l'oferta formativa de la població no contempli Cicles de Formació Professional en cap dels seus Instituts fa també que, en els darrers cursos, es matriculin als Batxillerats alumnes que no han aconseguit plaça a la FP o que tenen problemes per desplaçar-se, el que incrementa l'abandonament del Batxillerat i fa essencial l'acompanyament i orientació d'aquests alumnes, tal com mostrarem més endavant.
* Objectius del projecte (max. 250 caràcters)	L'objectiu general de la nostra proposta és fomentar la continuïtat dels estudis de tot l'alumnat, especialment aquell amb risc d'abandonament.
* Grup objectiu	Estudiants X ESL_ Famílies _ Orientadors/es_ Docents _ ONG __ Altre (anotar)_____
* Descripció del grup objectiu	La nostra proposta s'adreça a tot l'alumnat d'ESO i Batxillerat (edats entre 12 i 16 anys), i en especial als nois i noies que finalitzen una

Guiding Cities

(màx. 250 caràcters)	etapa (4t ESO -15/16 anys- o 2n Batxillerat 17/18 anys), o aquells que per dificultats diverses es troben en risc d'abandonament de qualsevol dels estudis de la nostra oferta, sigui o no obligatori.
Personal (selecció, avaluació, formació, promoció)	Uns dels principis que orienten l'organització del centre és la coresponsabilitat. L'Equip Directiu gestiona les seves propostes a partir de l'equip de Coordinació, format pels Coordinadors de cada nivell d'ESO i dels Batxillerats; aquestes es treballen als Equips Docents i després se'n fa un retorn. Això garanteix la bona difusió de la informació i la gestió de les aportacions. Alhora, es treballa per comissions en aspectes específics: Àrees curriculars, Comissió d'Atenció a la Diversitat i Comissió Social. L'objectiu d'aquest model és fomentar la implicació dels diferents equips i és sumament important recollir iniciatives per poder prendre decisions ajustades. Aquesta dinàmica es fa extensiva al model d'orientació i garanteix la participació extensiva del professorat en les responsabilitats de tutoria i atenció a la diversitat de l'alumnat; que són les estratègies del treball d'orientació al centre.
* Enfocament metodològic, activitats implementades (500 - 1.000 caràcters)	Les estratègies de treball que utilitzarem seran la flexibilitat curricular i l'acció tutorial mitjançant la tutoria compartida, que descriurem en detall més endavant. Per a cada grup-classe s'ha assignat un tutor o una tutora de grup i un cotutor o cotutora. El sistema de tutoria personalitzada que anomenem TUTORIA INDIVIDUAL comporta que aquest professorat com a tutor orientador o tutora orientadora tingui al seu càrrec entre 12 i 15 alumnes amb els qui ha de procurar establir i mantenir un bon vincle i una relació personalitzada. Al mateix temps, és el responsable d'obtenir les dades de cadascun dels seus alumnes i de traslladar-les a una FITXA DE SEGUIMENT INDIVIDUAL que servirà per acumular informació al llarg de la seva vida acadèmica. Projecte "Tu Hi Ets" Aquest projecte, que funciona des del 2006, s'adreça a aquell alumnat de 4t d'ESO que no s'acaba d'ajustar de forma clara a cap dels itineraris del final d'etapa, que presenta una bona adaptació personal, però amb dificultats per accedir al currículum ordinari. Són alumnes en general desmotivats pel treball acadèmic, que mostren més capacitats de tipus pràctic i manipulatiu, i tenen una orientació cap a CFGM en acabar l'ESO. Gràcies al conveni de col·laboració amb l'Ajuntament, es fa possible completar la formació d'aquests alumnes en emplaçaments externs (empreses, professionals de diversos sectors) en horaris de dimarts al matí, i fer-ne un seguiment des de l'Institut. Dins l'estructura de l'Institut, es planteja aquest projecte sota la fórmula d'un PDC, on participen normalment al voltant de 12 alumnes de 4t ESO. La formació en el taller extern rep una avaluació externa trimestral, que es compta amb les notes d'optatives. L'alumnat que segueix aquesta via acredita l'ESO en la seva majoria i continua la seva formació.
* Resultats i impacte - les dades del programa d'avaluació interna/ externa, satisfacció dels beneficiaris, l'impacte de les pràctiques didàctiques a nivell individual i institucional (500 - 1000 caràcters)	- Milliores en la continuïtat dels estudis - Milliores en el comportament i la convivència. Les dades mostren un elevat grau de satisfacció de tots els sectors en relació a aspectes significatius de l'Institut. El sector famílies mostra el grau de satisfacció en general més elevat, mentre que el professorat es mostra més moderat en les seves valoracions.
* Conclusions, lliçons apreses (màx. 250 caràcters)	Entenem que en un entorn canviant com l'actual, amb un futur ple d'incerteses, cal estar molt atents a quines seran les futures

Guiding Cities

	demandes socials i laborals. Els objectius de l'educació obligatòria han de posar en primer pla la inclusió, especialment en una època que promou les desigualtats (Ferrer et al.).
* Direccions de major desenvolupament / transferibilitat, replicabilitat (màx. 250 caràcters)	Els resultats que presentem, però ,no haguessin estat possibles sense que les estratègies d'acció tutorial i adaptació a les necessitats educatives siguin veritablement compartides per l'Equip Docent i formessin part de la cultura del centre. També han estat essencials dos aspectes: el treball per la implicació i participació de les famílies, així com el treball en xarxa, la promoció de la participació de l'alumnat i l'arrelament a l'entorn. Per finalitzar, i tal com apuntàvem a l'inici, valorem que les estratègies del nostre model són vàlides per a altres contextos i institucions que tinguin per objectiu la formació i acompanyament de persones de diferents edats i situacions. El vincle i l'adaptació a les necessitats de l'altre constitueixen la base de qualsevol acció educativa i, malgrat la rapidesa dels canvis socials, laborals i culturals, aquests dos factors continuen essent condicions necessàries, més que mai.
* Tipus de ESL (abandonament escolar prematur) pràctica Possibilitat d'escollir més d'un tipus.	Prevenció ⁱⁱ X_ Intervenció ⁱⁱⁱ _ Compensació ^{iv} _
* Referències Web (url, presència als mitjans socials)	http://static.educaweb.com/notaprensa/Premi_educaweb/2013/A1.pdf
* Paràmetres en què la pràctica és aplicable (seleccioni les apropiades)	Governança i coordinació ^v _ Accessibilitat ^{vi} _ Metodologies ^{vii} _ Mesures i perfils ^{viii} X_ Objectius i necessitats ^{ix} X_ Habilitats i competències professionals ^x _ Marc comú i estàndards de qualitat ^{xi} _ Avaluació de l'acompliment i eficàcia ^{xii} _
* Justificació de l'elecció d'aquest projecte/ pràctica com un exemple de bones pràctiques (500 - 1.000 caràcters)	- Activitats dirigides a l'alumnat en risc d'abandonament dintre d'un projecte transversal i complet d'orientació per tot l'alumnat - Metodologia de cotutoria interessant, permetent una atenció personalitzada i en un grup reduït d'alumnat - Col·laboració entre l'institut, ajuntament i empreses de l'entorn local
Bibliografia	

Adjunteu qualsevol imatge rellevant, gràfica, taula, fullet, etc.

Notes:

* Camp obligatori

Glossari:

ⁱ L'abandonament escolar (ESL) – persones de 18-24 anys que només tenen l'educació secundària inferior o menys (és a dir, només han aconseguit pre-primària, primària, secundària inferior o una educació secundària superior curt de menys de 2 anys) i ja no estan en l'educació o la formació.

Guiding Cities

-
- ⁱⁱ Prevenció - totes les mesures d'orientació tenen com a objectiu proporcionar als joves suport, informació i oportunitats per desenvolupar les seves habilitats. Les de prevenció són les mesures principals proactives destinades a complir amb aquests objectius.
- ⁱⁱⁱ Intervenció - les mesures d'intervenció es dirigeixen específicament als estudiants que manifesten necessitats d'una orientació específica i d'assessorament.
- ^{iv} Compensació - mesura l'orientació i assessorament de compensació són els dirigits als estudiants que hagin deixat els estudis prematurament i volen tornar a entrar al sistema d'educació i capacitació per adquirir les qualificacions que necessiten.
- ^v Governança i coordinació - Un marc de governança fomentant sistemes d'orientació coherents i coordinades a nivell nacional / regional / local, per articular millor i enfortir els serveis d'orientació i recursos que s'adrecen a les necessitats dels ciutadans en qualsevol moment de les seves vides. Les estratègies específiques, plans i aliances per lluitar contra l'abandonament escolar.
- ^{vi} Accessibilitat - Tots els ciutadans tenen dret a accedir als serveis d'orientació al llarg de les seves vides. Els serveis han de prendre les mesures adients i garantir la consciència i visibilitat.
- ^{vii} Metodologies de prestació - Una combinació de mètodes d'orientació lliurement determinen l'accessibilitat als serveis i recursos d'orientació disponibles, i abasta una àmplia gamma de perfils i necessitats per abordar ESL.
- ^{viii} Mesures i perfils - Serveis d'orientació i recursos són molt valuosos en la motivació de les persones i mantenir-los compromesos en l'educació i l'aprenentatge permanent. Les mesures de prevenció, intervenció i compensació són accions clau per fer front a ESL.
- ^{ix} Objectius i necessitats - L'orientació es considera un objectiu general i un principi del procés educatiu on es dona suport a les persones a manejar les seves opcions millor i prendre responsabilitat pel seu creixement i desenvolupament personal. S'identifica com beneficiós en el tractament de l'ESL.
- ^x Competències i habilitats per a professionals - Les habilitats, la formació i les disposicions dels professionals que presten orientació són factors clau per als serveis d'orientació eficaços. Especial atenció s'ha de donar als que tracten ESL.
- ^{xi} Marc comú i normes de qualitat - conjunt de principis comuns, directrius, criteris i eines per tal de desenvolupar i assegurar la qualitat en la prestació d'orientació. Especificacions per abordar ESL.
- ^{xii} Avaluació de l'acompliment i eficàcia - Planificació, gestió, dedicades a l'avaluació i la millora contínua dels sistemes d'orientació / serveis. Les dades i l'avaluació de les polítiques i els serveis d'orientació dirigits a lluitar contra l'ESL.